

SAŽETAK

MANDATNI PERIOD VLADE USK OD 2011. DO 2014. GODINE JE OBILJEŽEN NESTABILNOŠĆU I POLITIČKIM IGROKAZIMA-SMIJENE MINISTARA, OSTAVKA PREMIJERA, GUBLJENJE PODRŠKE SKUPŠTINSKE VEĆINE DA BI SE U ZADNJOJ GODINI MANDATA GOTOVO SVE VRATILO U PRVOBITNO

STANJE -Vlada USK koju je u prethodne, nepune 4 godine predvodio Hamdija Lipovača je izabrana 31.01.2011. godine, na drugoj sjednici Skupštine USK. Vlada je bila sačinjena od kadrova SDP-a, SDA i Narodne stranke radom za boljitak. Ova koalicija je svoj krah doživjela 01.06.2012. godine i to na svim nivoima u F BiH, a ni USK nije ostao pošteđen političkih računica vrha dvije ponajveće stranke. Već 11.06.2012. godine na III vanrednoj sjednici, smijenjeni su ministri iz SDA -

- Ministar privrede, gosp. Hase Hajrulahović
- Ministar finansija, gosp. Sanel Mahić
- Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Emdžad Galijašević
- Ministar za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida gosp. Ahmet Egrić

Na njihova mjesta su došli kadrovi iz A-SDA, SBB i SDP:

1. Azemina Helić (SDP), ministar finansija
2. Redžo Kurbegović(SBB), ministar privrede
3. Amir Džajić (A-SDA), ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
4. Mirsad Topčagić(A-SDA), ministar za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida

U obe navedene Vlade USK, pored SDP-a, "preživjela" je i Narodna stranka radom za boljitak, koja je imala ministra unutrašnjih poslova Šefika Smlatića.

Na istoj sjednici je došlo i do pregrupisanja skupštinske većine, pa je 11.06.2012. godine, smijenjen predsjedavajući iz reda SDA- Husein Rošić, a na mjesto predsjedavajućeg je imenovan Admir Hadžipašić iz A-SDA.

Novi politički problemi su doveli i do toga da je već u 2013. godini, ministar privrede Rdžo Kurbegović je 05.08.2013. godine podnio ostavku na ovo mjesto, a time je dodatno oslabljena koalicija na vlasti, kao i skupštinska većina u USK.

Nova promjena je uslijedila 26.08.2014. godine, tačnije, tada je ministar unutrašnjih poslova Vlade USK podnio ostavku, a do kraja mandata Vlade USK, ispostaviće se da će ovu poziciju obnašati premijer USK Hamdija Lipovača, koji je na taj način duplirao svoju funkciju. Koliko su političke igre doprinijele opštem lošem stanju u USK, govori podatak da je MUP USK radio bez ministra.

I ovdje nije bio kraj agoniji Vlade USK, već u novembru, Vlada USK je izgubila skupštinsku većinu, ostala je bez povjerenja poslanika Skupštine USK, a do tada predsjedavajući Skupštine Admir Hadžipašić je smijenjen, a nova skupštinska većina je izabrala novog predsjedavajućeg, Farka Hodžića¹.

Vlada USK je i dalje više vodila računa o stranačkim interesima, pa je već 12.05.2014. godine, došlo do nove promjene, ministarske pozicije su izgubili Amir Džajić (A-SDA), ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Mirsad Topčagić(A-SDA), ministar za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida. Na njihove pozicije su 28.05.2014. godine na prijedlog premijera Lipovača, imenovani ministri iz SDA: ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Denis Kozlica, Ministarstvo za pitanja boraca i RVI vodit će Fadil Nuhić, a ministarstvo privrede je dodijeljeno Sabini Felić. Ovim promjenama je i okončana vrteška na ministarstkim pozicijama u protekle 4 godine rada.

Prvi kvartal 2014. godine je pokazao da Vlada USK koju predvodi premijer Hamdija Lipovača, nema podršku građana, nema podršku skupštinske većine², podnio je ostavku i usprkos svemu je i do dana današnjeg prvi čovjek Vlade

"BOSANSKO PROLJEĆE" JE TRAŽILO PROMJENE, PREMIJER VLADE USK JE DAO OSTAVKU U FEBRUARU 2014.GODINE, ALI NIJE OTIŠAO SA FUNKCIJE! KULMINIRALO JE I USK- POLITIČARI SU SE PREKOMBINOVALI U MANDATU, POTPUNO ZABORAVLJAJUĆI NA OGORČENE GRAĐANE

Događaji iz februara 2014. godine su pokazali da Vlada USK koju predvodi premijer Hamdija Lipovača, nema podršku građana, nije imala podršku skupštinske većine³, podnio je ostavku i usprkos svemu je i do dana današnjeg prvi čovjek Vlade USK. Da je pozicija vlasti iznad svega pokazali su događaji koji su iza nas u prvom kvartalu 2014. godine, demonstranti su nanijeli materijalnu štetu na objektima Vlade, premijera su gađali jajima, a on je nakon toga podnio ostavku sa porukom da će raditi u tehničkom mandatu dok se ne imenuju novi premijer. Kupovina vremena je dala rezultate i sada premijer Lipovača ima opet podršku skupštinske većine dok samo građani nakon svega mogu znati

¹ Farko Hodžić je mandat poslanika dobio od strane građana kao kandidat SDP-a. Napustio je SDP, djelovao je kao samostalni poslanik formalno. Nakon SDP-a, poslanik Farko Hodžić je postao član Demokratske fronte Željka Komšića.

² Okolnosti su se promijenile u drugom kvartalu 2014. godine, a premijer Lipovača je "preživio" i ovaj nalet da ode sa pozicije.

³ Okolnosti su se promijenile u drugom kvartalu 2014. godine, a premijer Lipovača je "preživio" i ovaj nalet da ode sa pozicije.

kako se osjećaju. Jedini benefit sa protesta za građane, osim osjećaja da makar silom mogu probuditi energiju, je ukidanje "bijelog hljeba" za političare po isteku i prestanku funkcije ili mandata.

VLADA JE ZASJEDALA 4,6 SJEDNICA MJESEČNO U 40 PUNIH MJESECI MANDATA, U PROSJEKU I REALIZOVALA 103 MJERE MJESEČNO. U periodu od 01.02.2011. do 31.07.2014. godine Vlada Unsko-sanskog kantona je održala 186 sjednica. Na sjednicama održanim u naznačenom periodu, Vlada Unsko-sanskog kantona, razmotrila je 4122 različitih mjera ili oko 22 mjere po održanoj sjednici. Najviše mjera je realizovano u 2012. godini - 1234, najmanje u 2014. godini do 31.07.2014. godine, kada je realizovano 685 mjera. Najviše vremena na sjednicama Vlada USK je provela 2011. godine, 121 sat ili preko 2 sata u prosjeku. U periodu od 01.02.2011. do 31.07.2014. godine Vlada USK je na sjednicama provela 307 sati ili nešto preko 38 punih osmosatnih radnih dana.

NI U JEDNOJ OD 4 GODINE MANDATA VLADA USK NIJE USVOJILA PROGRAM RADA NA VRIJEME, DOK JE REALIZACIJA PROGRAMA PRESKROMNA. Program rada Vlade Unsko-sanskog kantona za 2014. godinu usvojen je 16.02.2014. godine, što znači da je prekršen Poslovnik o radu Vlade koji precizno definiše obavezu da se Program rada za određenu godinu donosi prije kraja prethodne⁴. Obim planiranih aktivnosti je u 2014. godini bio najmanji i sa 145 mjera u Programu iz 2011. godine, u 2014. godini, ovaj planski dokument je sveden na 131 planiranu mjeru. U 2011. godini je planirano i najviše zakona- 26, godinu dana kasnije 24, 2013. godine je zakonodavni plan bio najneambiciozniji- 17, dok je u posljednjoj 2014. godini, zakonodavni plan bio sadržan od 21 zakona. Najlošiji rezultat u mandatu je ostvaren u 2013. godini, kada je od 17 planiranih, realizovano tek 5 zakona ili 29,4% od plana. U 2011. je realizovano 57,7%, a u 2012. godini, taj rezultat je bio još bolji sa 58,3% realizovanog. Do 31.07.2014. godine, Vlada USK je realizovala 8 od 21 planiranog zakona ili 38%.

Ukupna zakonodavna aktivnost Vlade USK u prethodne 4 godine je nedovoljna, pa je računajući i neplanirane zakone Vlada USK utvrdila 30 zakona u 2011. godini, 28 zakona u 2012. godini, 14 zakona u 2013. godini i 15 zakona o 31.07.2014. godine. Sumarno za nepune 4 godine, Vlada USK je utvrdila 87 zakona u mandatu, koji je još u toku.

⁴Izvod iz Poslovnika- "**Član 20.**(1) Vlada Kantona donosi godišnji programrada Vlade Kantona, po pravilu, do početkakalendarske godine.(2) Program rada sadrži najznačajnije zadatkekoje Vlada Kantona treba da izvrši u toku godine,nosioce pripreme materijala, rokove u kojima će se pojedina pitanja razmatrati, a prema potrebi i kraća obrazloženja za programiranje zadatka."

BUDŽET JE SAMO ZA 2013. GODINU, UTVRĐEN NA VRIJEME, U 2012. GODINI. Unsko-sanski kanton je za razliku od 2013. godine u 2014. godinu ušao bez budžeta, a Odluka o privremenom finansiranju do 31. marta je doslovce u zadnji čas i ispoštovana, jer su poslanici nakon niza turbulencija i oprečnih stavova utvrdili Budžet za tekuću 2014. godinu na 46. sjednici. Vlada USK je predlagala budžet od 217 miliona KM, dok je skupštinska većina izglasala budžet u visini 198 miliona KM. Neodgovornost i nedisciplina su ključne riječi kada se govori o usvajanju budžeta u USK, a najveće kašnjenje bilježi se za usvajanje budžeta za 2012. godinu, koji je usvojen tek 09.04.2012. godine, dakle, nakon isteka i Odluke o privremenom finansiranju. Budžetski okvir nije doživljavao prevelike turbulencije, u prvoj godini mandata je iznosio 198.472.456,00 KM, a u zadnjoj godini smo naveli da je budžet iznosio 198 miliona KM.

KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE BILA JE POTPUNO NESTABILNA, A OD SEPTEMBRA 2013. GODINE, GOTOVO DA NIJE POSTOJALA, TEK SE OKO KLJUČNIH PITANJA PRONALAZIO KOMPROMIS. Gotovo polovinu mandata, saradnja Skupštine i Vlade USK je bila "nemoguća" i upravo je to, uz ogromne potrebe za "čuvanjem" fotelja, bilo presudno da se rezultati rada institucija svedu na mizeran nivo. Od septembra 2013. godine, Skupština nije mogla obezbijediti kvalitetnu većinu ili uopšte većinu, pa je posljedica toga, između ostalog bilo i kasno usvajanje budžeta USK u 2014. godini. Skupština je vodila svoju politiku, Vlada USK svoju. Skupština nije do maja 2014. godine, uglavnom ni prihvatila materijale Vlade USK, a s druge strane od 2013. godine, ministri su se na sjednicama Skupštine pojavljivali tek sporadično, a premijer Lipovača gotovo da se nije ni pojavljivao. Politička klima koja je stvorena u Kantonu je nepodnošljiva, a građanstvo je najveća žrtva političkih manipulacija i borbe za vlast.

TRANSPARENTOST RADA VLADE USK JE NA TEK PRIHVATLJIVOM NIVOU. Vlada USK povremeno održava pres konferencije nakon sjednica, ali selektivno predstavlja podatke nakon sjednice. Web stranica postoji, ali je nedovoljno sadržajna, Vlada USK ne najavljuje sjednice i ne postavlja dnevne redove sjednica, ne postoje zapisnici sa sjednica na web stranici što je dobra praksa u institucijama vlasti u nekim drugim kantonima.